Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes*, *Heinrich Schalek*, *Rudolf Mosse*, *A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik*, *J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg*, *Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 82. Braşov, Vinerĭ, 12 (24) Aprilie 1896.

Ordonanţele lui Hieronymi şi comitetul.

III.

După tóte cele petrecute, séu mai bine ḑis, după tóte câte nu s'au făcut şi trebuiau sĕ se facă în sînul partidului pentru apĕrarea şi susţinerea organisaţiei sale şi în timpul celor 14 lunĭ, cât a durat întemniţarea membrilor condamnaţĭ ai comitetului, era firéscă şi justă aşteptarea, că după graţiarea lor, în Septemvre 1895, lucrurile se vor îndrepta.

Cu atât mai mare a fost consternarea, ce a produs'o în sînul Românilor debutul, până în ḑiua de adĭ neesplicat, al d-lor Lucaciu şi Coroianu în Budapesta, imediat după eliberarea din temniţă. Insu-şi Lucaciu recunósce într'o scrisóre a sa, publicată înainte cu o lună în „Tribuna“, că „tótă naţiunea a fost surprinsă de paşii lor şi o agitaţiune febrilă a cuprins tóte inimele.“

Şi nicĭ că se putea altfel, căcĭ în orĭ-ce formă şi sub orĭ-ce pretext ar fi făcut ei cunoscuţii paşĭ la miniştri unguresci, orĭ cât de mult s'ar fi acoperit aceştĭ paşĭ cu scopul invocat, de-a înainta mulţămirĭ omagiale monarchului în scris şi verbal pentru actul de graţiare, totuşĭ aceste visite, cu tóte circumstanţele, începênd dela îndemnul şi cooperarea lui Pázmandy până la casul cel mare, ce l'a făcut din ele pressa maghiară, apar vrênd nevrênd în lumina unei închinăciunĭ înaintea acelui guvern, care a sĕvîrşit tóte câte scim, că le-a sĕvêrşit în detrimentul causei şi a partidului nostru.

Pe câtă vreme erau urmăriţĭ şi întemniţaţĭ, membrii comitetului erau înfăţişaţĭ de pressa maghiară ca nisce periculoşĭ seducĕtorĭ ai poporului lor, ca nisce agitatorĭ, carĭ n'au nicĭ un mandat de-a vorbi şi lucra în numele Românilor. De-odată însĕ, mai ales după visita, ce au făcut'o d-nii Lucaciu şi Coroianu şefului guvernului br. Banffy, foile maghiare găsiau, că totuşĭ graţiaţii promit a fi în viitor nisce conducĕtorĭ resonabilĭ ai Valahilor. De-odată li-se da cea mai mare însĕmnătate şi colónele gazetelor unguresci erau pline de enunciaţiunile, convorbirile cu miniştrii şi interwievurile d-lor Lucaciu şi Coroianu.

Ceea-ce ni-a surprins şi consternat însĕ cu deosebire a fost faptul că la tóte aceste ocasiunĭ amintiţii domnĭ, carĭ vorbiau şi lucrau — cu câtă îndreptăţire nu putem constata — în numele tuturor celor graţiaţĭ, n'au aflat de lipsă a aminti nicĭ măcar cu un cuvênt starea de nesuferit, în care a fost adus partidul nostru naţional prin ordinele fostului ministru de interne.

Au vorbit dumnealor cu br. Banffy şi despre politică, şi d-l Coroianu s'a sloboḑit chiar şi în discuţiă, că în ce condiţiunĭ Românii ar pute lua parte, orĭ nu, la viitórele alegerĭ dietale. Nicĭ unul nicĭ altul însĕ n'a amintit măcar c'un cuvênt, că decă este vorba de-o viitóre hotărîre a alegĕtorilor românĭ, atuncĭ înainte de tóte trebue sĕ li-se respecteze dreptul lor constituţional ca cetăţenĭ şi sĕ nu fiă tractaţĭ de un Hieronymi mai rĕu, decum erau tractaţĭ cetăţenii pe vremile absolutismului nemţesc, când domnea starea de asediu.

Se vede d'aicĭ, că încă şi în Septemvre 1895 d-nii Lucaciu şi Coroianu au rĕmas pe lângă părerea lor din Iunie 1894, că „disposiţiunea prepotentă a ministrului Hieronymi devine favorabilă nouĕ“. Ba póte de astă-dată au fost şi mai întăriţĭ în acéstă părere, căcĭ dóră prin graţiare „deschisu-s'a calea unui *„entent cordial“*.

Şi nu era puţin ademenitor prospectul, ce li-se oferia cu deosebire acestor doi corifei ai comitetului. Prin paşii lor, întreprinşĭ în Budapesta, ei şi-au creat dóră — cum ḑice Lucaciu în scrisórea sa amintită — „o situaţiă, în care ei erau centrul şi erau în posiţiă a pipăi pulsul politicei şi tóte disposiţiunile cercurilor guvernamentale din Ungaria“.

Par' că n'am fi cunoscut noi destul de bine aceste „disposiţii“ şi atuncĭ, şi înainte şi după aceea! Dér se vede, că în urma îndelungatei isolărĭ de lumea cea mare, s'a încuibat în creerii părintelui Lucaciu idea, că este de ajuns, ca ei câţiva sĕ înlocuéscă lucrarea întregului partid!

Se nasce acum întrebarea, decă şi întru cât a împărtăşit şi presidentul cu ceilalţĭ membri ai comitetului vederile numiţilor doi corifei.

Inainte de tóte trebue sĕ accentuăm, că pe d-l Dr. Raţiu nu l'am vĕḑut activ în Budapesta. El a stat la o parte şi cei mai apropiaţĭ de el afirmă, că n'a fost învoit cu tótă procederea.

Orĭ cum ar fi fost însĕ, fapt este, că d-l Dr. Raţiu, după-ce s'a re'ntors acasă, s'a spăriat însu-şĭ de stările, ce le-a aflat pe la Sibiu şi de halul, în care a ajuns întreg partidul.

In ceea ce privesce însĕ cestiunea despre care tractăm, trebue sĕ constatăm, că acţiunea d-lui Dr. Raţiu a rĕmas până acuma restrînsă în cercul comitetului şi a ómenilor ce au stat până acuma în legătură cu el. In direcţia însĕ, de-a salva partidul de cătuşele, ce 'i s'au pus, n'a întreprins încă nimic.

Ce-i drept, în recursul sĕu, înaintat contra sentinţei, prin care a fost condamnat în puterea ordonanţelor lui Hieronymi la 10 ḑile închisóre şi 100 fl. amendă pentru publicarea şi subscrierea cunoscutului „Manifest“, d-l Dr. Raţiu a desfăşurat principiile continuităţii dreptului de esistenţă al partidului nostru naţional cu motive puternice.

Acésta este însĕ încă tot numai „lupta de apĕrare individuală“, comtemplată de d-nii Lucaciu şi Coroianu.

De ceea ce avem însĕ neapĕrată lipsă, ceea ce trebue sĕ se întêmple cât mai curênd, fiind-că aşa cere interesul de viéţă al poporului nostru, este concentrarea tuturor pentru continuarea luptei de apĕrare naţionale, cu nouĕ şi întrunite puterĭ ale tuturor!

Ca sĕ se pótă realisa acéstă concentrare, este datoria d-lui Dr. Raţiu sĕ păşéscă cu o oră mai curênd la acţiunea singur mântuitóre, pentru a salva organisaţia partidului şi a-i deschide din nou posibilitatea de a-şĭ desfăşura pe terenul luptelor constituţionale tóte forţele sale pentru drept şi libertate; la acţiunea, ce am reclamat'o şi o reclamăm şi a cărei reuşită stă *numaĭ în voinţa* factorilor partidului, ce chiămaţĭ sunt a-o duce la bun sfîrşit.

Legea mileniului şi raportorul ei.

Alaltăerĭ dieta a avut o şedinţă solemnă. Au fost convenit, că şedinţa, în care se va aduce înainte proiectul de lege pentru eternisarea mileniului sĕ fiă sĕrbătoréscă, sĕ apară toţĭ membri dietei în vestminte negre şi sĕ se priméscă legea fără de nicĭ o discusiune, după cum va fi presentată de raportor.

Pentru ca sĕ fiă accentuat momentul estraordinar, se ceruse din partea mai multora, ca raportorul „legei milenare“ sĕ fiă deputatul *Jokai*, cunoscutul scriitor maghiar.

Ce sĕ vedĭ însĕ? Fost'a mai mult un capriciu orĭ o grózincă ironiă a sorţii, destul, că în locul lui Jokai Mór a fost în şedinţa de alaltăerĭ raportor al legei milenare deputatul *Szerb György*, (pe românesce George Serb). Cum se vede dér acest deputat este de origine român şi nic[i] că-şĭ denégă originea, dér cu tót[e]

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

România Agricolă.

Un rĕspuns „Transilvaniei“ din Sibiiu.

(Urmare.)

Tocmai la învinuirea, de a fi vĕḑut lucrurile prea în negru am lăsat sĕ tréćă mai mult timp la mjloc, ca sĕ putem medita mai bine asupra lor, şi sĕ se pronunţe şi altă lume asupra cestiunei. Şi până acum s'au pronunţat mai mulţĭ inşĭ, tot ómenĭ distinşĭ, carĭ ocupă posiţiunĭ înalte în diferite specialităţĭ şi servicii de ale statului, şi au găsit'o conformă cu starea lucrurilor, ér unul a tras o *critică straşnică autorului*, pe tema patriotismului înjurându-l ca la uşa cortului, şi finind prin a spune, că i-a făcut reclamă (?) şi că-l blaméză pe el însu-şĭ cetitorii!!

Trecênd decĭ peste cel din urmă, — ca un singur sans importance, — evident, că după părerile unanime, am reuşit de a schiţa *esact* starea lucrurilor. Voim decĭ a nu lăsa nicĭ pe d-l Tilea în nedumerire, numai mărturisim, că ne este greu, de a gâci, relativ la care cestiune a găsit d-sa descrierea prea négră, pentru ca sĕ-i putem da deslușirile dorite. Vom începe decĭ pe nimerite.

Cu privire la starea materială a ţĕranului d'aci, în anul trecut Academia Română a premiat şi publicat pe spesele ei douĕ lucrărĭ relativ la acelaşĭ subiect — despre igiena ţĕranului român, una de dr. Crainicean (bănăţean) şi alta de Dr. Manolescu (macedonean), carĭ pe lângă descrierĭ conţin şi fotografii, hărţĭ etc., asupra cărora atragem atenţiunea on. nostru critic, ca unele, ce-i pot împrăştia orĭ-ce bănuélă; deşi în una va vedé comparat ţĕranul d'aci cu cel din Macedonia, Basarabia etc., dér nisce modele mai bune s'a ferit autorul d'a reproduce, bună-óră din Bucovina, Transilvania.

Despre locuinţa ţĕranului autorul din urmă ḑice următórele: „Unii din ţĕranii noştri — puţinĭ la numĕr din norocire, — păstréză încă modul şi condiţiunile unei locuinţe, care se apropie mai mult de-a omului în stare sĕlbatecă, decât de casa model a săteanului, ce s'a proiectat de mult în alte state, ér la noi în 1889 şi 1894“.

După raportele oficiale ale serviciului sanitar, în anul 1892 se găsiau încă 75,000 bordee în ţéră. La aceste credem, că nu s'au numĕrat şi bordeele tîrlaşilor şi instalaţiile arendaşilor de pe diferite moşii pentru ómenii de serviciu ai lor, ca unele carĭ sunt numai provisorie şi nu forméză nicĭ sate şi nicĭ cătune. Afară de aceste se mai pot calcula un numĕr egal cu ele de *colibĭ*, căcĭ deşĭ sunt făcute de-asupra pământului, dér nu sunt mult mai bune, decât un bordeiŭ. Şi totuşĭ şi ţĕranul d'aci póte sĕ-şĭ construéscă case frumuşele când îi dă mâna şi are din ce, atât din gard de nuele, cât şi din pământ etc. Un rĕu însĕ este, că aci la ţéră, nicăirĭ nu se face cărămidă, decât la oraşe — şi abia la 2—3 sate în Teleorman am vĕḑut cărămidării de-ale ţĕranilor sêrbĭ.

Apoi clădirile nouĕ, la carĭ face d-rul Manolescu alusiune, adoptate de guvern de model, séu făcute de guvern, sunt cu câte 2 camere şi o tindă mică la mijloc şi cu prispa în faţă. Ele sunt făcute în o jumĕtate de cărămidă arsă, avênd 4×3 m. fiă care odaiă. Calculeze d-l Tilea capacitatea volumetrică a lor, ca sĕ védă, câţĭ metri cubicĭ de aer se vin pentru o persónă dimpreună cu soba de pământ, încălḑită cu paie de grâu séu sĕcară, orĭ cu bălegar.

Despre clădirĭ economice şi ecaretele necesare economiei ţĕranului, noi am fost cel d'întâiŭ, care am scris asupra lor, arătând necesitatea şi importanţa lor, şi presentând diferite modele de ecarete sistematice luate chiar dela poporul roman. Pentru sacrificiile bănescĭ, pe lângă munca intelectuală adĭ plătim dobênda la banii, c[u] carĭ am plătit pe fotograf, că l'am plimba[t] pe sate prin Transilvania şi Bucovina, cu legênd modele tipice de case şi instalaţi[i] rurale potrivite pentru necesităţile ţĕranului d'aci, şi lucrurile dăinuesc mai departe aşa cum sunt.

Şi apoi nu au lipsit nicĭ voc[i] străine, carĭ au arătat şi indicat asupr[a]

că posede vre-o două case marĭ în Budapesta, este un biet om atât de sĕrac, încât n'ar puté sĕ trăiéscă nicĭ 24 de césurĭ fără de mila şi graţia Ungurilor dela stăpânire.

Ei bine, acest om a fost aruncat de sórte sus, drept în buricul mileniului.

*

Cine ar fi crĕḑut, că o miiă de anĭ, după-ce tata Árpád s'a rĕtăcit pe pusta unguréscă de aḑĭ, aducênd pe cei cu ismenele largĭ, p'atuncĭ încă necunoscĕtorĭ de acest vestmênt trebuincios, va fi un Serb, şi încă de origine română, care va marca trecerea dela o miiă de anĭ la alta, cerênd dela representanţii naţiei venite din Schitia sĕ pună pecetea pe legea menită a eternisa primul mileniu al esistenţei ei în Ţéra unguréscă.

Eată cum cineva póte de-odată sĕ ajungă a figura în istoriă, ca códa mileniului, în fruntea căruia stă figura năprasnică a unui Árpád.

Nu e nicĭ-decum vr'un simţ de satisfacţiă, orĭ de mândriă, ce ne mişcă în faţa acestui estraordinar spectacol, ci este numai un simţ de compătimire faţă cu acel deputat, care trăgându-şĭ originea dela Traian a fost adus de firea lui de mameluc în acéstă legătură barbară-asiatică.

Şi înca-i de s'ar putea linişti măcar sufletul lui de mameluc, dér nu-i dă pace crâncenul Bartha Miklos. Nu l'a lăsat sĕ se bucure nicĭ 24 de óre de gloria neaşteptată, ce l'a ajuns, căcĭ deja în séra ḑilei memorabile, când s'a votat legea asupra mileniului îi spune în „Magyarorszag“, că deşi e om de omeniă, totuşĭ mai de-aprópe privit, e un nimenea, mai ales când e vorba de un eveniment parlamentar atât de însemnat.

„N'am nimic în contra lui Szerb György“ — ḑice Bartha, „e un om de omeniă, de ném românesc, care este un credincios sincer al patriei maghiare. Un institut de banĭ fórte distins l'a ales, în timpul din urmă, ca consiliar de administraţiune. Faptul acesta dovedesce încrederea, ce se póte pune în d-l Szerb. Bunii sĕi ortacĭ îl numesc Gyurka, ceea ce este un gagiu incontestabil pentru amabilitatea sa. Debutul lui des ca secundant în afacerĭ delicate la încheierea proceselor verbale de duel i-a câştigat un renume în tótă ţéra“...

„Cu tóte aceste, — ḑice Bartha — nu avea Szerb György mutra de a fi raportorul legei nóstre milenare. Décă n'a putut fi Jokai, atuncĭ putea sĕ fiă învitat Tisza Kalman a lua rolul de raportor, care tot e *cineva*, putea sĕ fiă Széll, Wekerle, Csaky, carĭ toţĭ sunt *cineva*. Ne-ar fi căḑut bine, sĕ vedem pe unul dintre aceştia pe scaunul raportorului. Acest fapt ar fi avut un efect impunĕtor“.

Mai înfricoşată pedépsă pentru slugărnicia deputatului Szerb nu putea sĕ fiă, decât ca într'un moment, când sórtea ironică l'a aruncat sus pe scaunul de raportor, când obştea legislatorică maghiară s'a adunat în vestminte negre de sĕrbătóre, ca sĕ înarticuleze legea pentru eternisarea mileniului, sĕ i-se strige din mijlocul acestei adunărĭ că este — *un nimenea!*

CRONICA POLITICĂ.

— 11 (23) Aprilie.

Din Petersburg se depeşéză, că prinţul **Ferdinand** al Bulgariei a primit alaltăerĭ în audienţă *representanţa capitalei* rusescĭ în frunte cu primarul, care a predat domnitorului bulgar un album. Prinţul făcù apoi visită mitropolitului *Paladius* şi procuratorului suprem al sf. Sinod, *Pobjedonoseff*. Merse apoi la palatul Zarskoje-Selo, visită părechia împĕrătéscă, şi cu acésta ocasiune Ţarul îi conferì lui Ferdinand *marele cordon al ordinului Vladimir*. Telegrame sosite din Paris anunţă, că consiliul ministerial frances a hotărît sĕ priméscă pe prinţul Bulgariei, cu ocasiunea visitei sale în Paris, *în mod oficial ca Suveran*, şi sĕ-i facă onorurile militare respective.

*

La recomandaţia Propagandei, **Papa** a numit pe Monsignore Francisc *Hornstein* archiepiscop rom. cat. în *Bucurescĭ*.

*

Intréga pressă jidano-maghiară din Ungaria se ocupă cu ordinul dat de ministrul-preşedinte sêrbesc **representanţilor Serbiei** din Viena şi Budapesta, ca aceştia *sĕ nu ia nicĭ decum parte la sĕrbările milenare*, ordin, care astăḑĭ sĕ confirmă în mod oficial. Unele ḑiare susţin, că pe Sêrbĭ ia supĕrat împrejurarea, că între emblemele milenare figuréză şi stégul Serbiei, ca al unei ţĕrĭ, care odinióră a aparţinut Ungariei. Alte ḑiare, între carĭ şi *„Pester Lloyd“* afirmă că *„porcii“* sunt de vină la acéstă supĕrare, deórece guvernul ungar a îngreunat în mare mĕsură importul porcilor sêrbescĭ în Ungaria. *„Pest. Ll.“* ḑice în cunoscutul sĕu ton arogant-jidănesc între altele următórele: Sêrbii ne pot urî séu iubi, dér *nu li e permis sĕ fiă obrasnicĭ faţă cu noi*. Óre sĕ nu scótem sabia contra lor, décă nu vor căpăta minte? In tot casul le spunem curat, că Ţarul e cam departe de ei, puterea Austro-Ungariei însĕ e fórte aprópe!“ — *Moischl, mach dich groiss!*

*

Depeşĭ sosite din Paris anunţă, că **ministerul-Burgeois este în crisă.** Alaltăerĭ adecă a primit senatul frances cu 171 voturĭ contra 90 propunerea lui *Demôle*, după care senatul nu respinge creditul cerut pentru Madagascar, dér hotărîrea o amână până atuncĭ, până când va sta în faţă cu un ast-fel de guvern constituţional, care va posede încrederea senatului. Este fórte probabil, că în urma acésta *cabinetul-Burgeois va dimisiona.*

*

Dintre cele trei partide sêrbescĭ: *liberal, radical* şi *progresist*, acest din urmă era până acum singurul care considera apropierea Serbiei de politica Rusiei ca un pericol din cele mai marĭ. Şi tocmai când acest partid e la putere, se constată o apropiere între Serbia şi Rusia. Cum se esplică acéstă schimbare de front a partidului progresist? Un bărbat politic sêrb a publicat de curênd în *„Neue Freie Presse“* un articol, în care caută sĕ esplice renunţarea partidului progresist la politica sa tradiţională. Esplicaţia e că d. *Novacovicĭ*, şeful guvernului sêrbesc, ar fi primit óre-carĭ făgăduelĭ dela Rusia. Prima făgăduială ar fi învoirea Rusiei, întrun cas de conflict, ca *trupele sêrbescĭ sĕ înainteze în Bosnia*. A doua, ca sĕ se facă *uniunea personală între Serbia şi Bulgaria* sub regele Alexandru. Autorul articolului susţine că amêndouĕ făgăduielele sunt deşerte. Inaintarea în Bosnia e peste putinţă, în orĭ-ce împrejurărĭ, ér uniunea personală ar fi numai în avantagiul Bulgarilor, carĭ sunt mai numeroşĭ de cât Sêrbii, mai energicĭ, cu simţul politic mai desvoltat, şi pe carĭ în tot-d'a-una Rusia îi va răsfăţa. La 1887, Stambuloff a făcut propunerĭ în acéstă privinţă Regelui Milan, dar lucrului nu i s'a dat nicĭ o urmare, pentru-că s'a înţeles atuncĭ, că Serbia ar avea totul de pierdut într'o uniune personală.

*

„Agenţia Stefani“ anunţă din Massauah, că doi ţĕranĭ au adus în 20 c. generalului italian **Baldissera** o scrisóre a Negusului **Menelik** şi alta a Razului *Mangascha*. Menelik ḑice în scrisóre, că după ce nu póte accepta preliminariele de pace ale majorului italian *Salsa*, care a fost trimis luna trecută pentru ca sĕ pertracteze cu regele Şoanilor, pretinde retrimiterea celor dóuĕ scrisorĭ ale sale, pe carĭ le trimisese mai înainte lui Baldissera, şi până atuncĭ ţine pe majorul *Salsa ca obstatec*, dér îl va libera imediat după primirea epistolelor. Scrisórea Razului Mangascha e mai mult o scrisóre de curtoasiă, în care acesta îl asigură pe Baldissera, că iubesce pacea şi că regele Menelik i-ar fi recomandat sĕ încheiă amiciţia cu el (Baldissera). In urma acestei procedărĭ a regelui Menelik, generalul Baldissera, comandantul suprem al trupelor italiene din Abesinia, privesce ca *întrerupte pertractările de pace.*

*

In **Spania** s'au făcut ḑilele acestea *alegerile parlamentare*. Guvernul d-lui *Canovas del Castilo* a izbutit sĕ-şĭ aducă în cameră o majoritate sdrobitóre; cu alte cuvinte a strivit oposiţiunea. Oposiţiunea ce e drept n'a fost cu desăvîrşire eliminată din parlament, dér numĕrul mandatelor obţinute de dênsa se ridică numai la vr'o sută cincĭ-ḑecĭ. Cu tóte acestea triumful guvernului se consideră ca prea complect şi e aspru criticat, atât în ţéră cât şi în străinătate. Étă ce ḑice, de pildă *„Figaro“* din Paris, despre isbênda prea mare a guvernului spaniol: „Escesul triumfului e un pericol de o natură fórte gravă. In fosta Cameră, forţa numerică a oposiţiunii, neîndestulătóre ca sĕ împiedece guvernul conservator de a funcţiona, era totuşĭ îndestulătóre spre a-l controla şi a-l înfrîna. Garanţia acésta va dispare. Partidul al căruia şef e d. Canovas se găsesce lăsat la propriul sĕu arbitrariu, şi cum partidele în Spania, orĭ-carĭ ar fi, fară excepţiune, sunt mai mult asociaţiunĭ de interese de cât academii de filosofĭ, va resulta din acésta, aprópe fatal, că ministerul Cavonas va fi tîrît pe calea autoritară, ce deja e prea înclinat a urma, şi mult mai departe de cât ar vrea singur sĕ mérgă“.

Lăsămêntul lui Toma Petcu.

Bucurescĭ, 9 Aprilie v. 1896.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Domnule Director!

Erĭ s'a presentat înaintea tribunalului Ilfov secţia I succesiunea faimosului milionar din Brăila *Toma Petcu*, de origine din Săcele.

Se sciă, că Toma Petcu, care a fost celibatar, a lăsat o avere, care atinge cifra de vre-o *8 milióne*, şi că prin testamentul, ce s'a găsit după mórtea lui, el lasă moştenitor universal pe un frate al lui (însuşĭ milionar) *Ion T. Petcu*, ér nepoţilor dela alţĭ 7 fraţĭ şi surorĭ ale sale le lăsà în total o sumă de vre-o 70,000 fr. Mai lăsă apoi *spitalului din Brăila* 30,000 lei şi la o *biserică din Brăila* şi la *alta din Săcele* câte 10,000 lei, în schimbul cărora preoţii acestor bisericĭ sunt obligaţĭ sĕ-l pomenéscă la eşirea cu sf. darurĭ în secolul acesta şi'n cel viitor. *Cincĭ-ḑecĭ de mii de lei este decĭ suma tuturor legatelor de binefacere* ale acestui sgârcit! Nicĭ un ban pentru şcóle, nimic pentru fraţii lui din Ardeal, carĭ au de luptat cu atâtea dificultăţĭ sub regimul apăsător al Ungurilor.

Câţĭ-va din cei mai celebri advocaţĭ ai biroului din Bucurescĭ au pledat ierĭ în acest proces cu deosebire interesant prin faptul, că se presentà ca pretendent la moştenire şi un pretins fiiu legitim al rĕposatului, anume locotenentul *Damian Toma.*

Pentru legatarul universal, d-l *Ion T. Petcu*, au pledat d-nii *Schina* şi Tache *Ionescu*, pentru locotenentul Damian d-l Grig. *Păucescu*, fost ministru, şi pentru nepoţii şi nepótele defunctului, carĭ au atacat testamentul ca moştenitorĭ legitimĭ, au pledat d-nii *C. Cociaşiu*, Vasile *Lascar* şi Mişu *Ferikide*, fost ministru de justiţiă.

Tribunalul era sesisat erĭ de o contestaţiă a moştenitorilor legitimĭ, între carĭ şi o familiă din Săcele, contra punerii în posesia averei a legatarului universal. Totodată tribunalul avea sĕ se pronunţe asupra cestiei de competinţă sulevată de advocaţii moştenitorilor legitimĭ. In urma unei strălucite pledoarii a d-lui Cociaşiu, Vasile Lascar şi M. Ferikide, tribunalul şĭ-a declinat competinţa şi a trimis pe interesaţĭ înaintea tribunalului de Brăila, singur competent de a judeca asupra acestei moştenirĭ, deóre-ce domiciliul defunctului a fost în Brăila şi nu în Bucurescĭ.

In urma acestei hotărîrĭ, advocaţii legatarului universal au făcut apel la curtea de Casaţiă.

E greu de prevĕḑut resultatul final al acestui proces, care e fără îndoială unul din cele mai celebre, din câte s'au presentat vre-odată înaintea tribunalelor românescĭ.

X.

SCIRILE ḐILEI.

— 11 (23) Aprilie.

Desvĕlirea monumentului lui Mozart s'a sĕvêrşit alaltăerĭ cu mare pompă în Viena. Monumentul renumitului artist şi compositor musical a fost construit de sculptorul Victor Tilgner, care murise numai acum înainte cu câte-va ḑile înainte de sĕrbarea desvĕlirei. La ceremonia desvĕlirei monumentului au asistat Majestatea Sa, mai mulţĭ archiducĭ, dignitarĭ de curte, miniştri austriacĭ, corpul diplomatic, generalitatea şi numĕroşĭ membrii din amêndóuĕ camerele austriace. Dumba, preşedintele comisiunei pentru arangearea festivităţii, a ţinut o vorbire, la care rĕspunse monarchul. Urmà apoi desvĕlirea monumentului între sunetele musicei, care cânta o ariă din opera „Zauberflöte“ compusă de marele măestru.

—o—

Fişpanĭ noi. Majestatea Sa a numit pe următorii noi fişpanĭ: pe contele Ioan Haller în comitatul Odorheiului, şi pe Arpad Miko în comit. Mureş-Turda, ér pe Ioan Sandor la absolvat de purtarea agendelor fişpânescĭ în comit. Mureş-Turda, dispunênd sĕ funcţioneze numai ca fişpan al comit. Tĕrnavei micĭ.

—o—

---

acestui neajuns al organisaţiunei nóstre economice şi sociale. Sunt deja peste 100 anĭ trecuţĭ, de când primul organisator şi guvernator austriac al Bucovinei scriea şi ḑicea într'un raport oficial adresat curţii imperiale din Viena, despre Bucovina şi implicite şi despre Moldova, că „locuinţe igienice şi clădirĭ economice sunt în prima liniă necesarĭ în ţéra acésta“. Sĕ fi rĕmas acel raport óre necunoscut ómenilor de carte şi bărbaţilor de stat ai noştri?! Apoi celebrul economisat belgian, d-l de Laveleye, i-a ḑis unuia dintre bărbaţii cei mai sus puşĭ ai ţĕrei, că locuinţele ţĕranului nostru sunt inferióre şi speluncilor de Troglodiţĭ din Africa. Cartea prof. C. Freytag dela Halle a/S., care a fost chiămat de guvern spre a fi consultat asupra diferitelor cestiunĭ economice, care încă arătase mult asupra necesităţii de clădirĭ economice, a fost suprimată pe motiv, că *înjură ţéra*, şi nu se mai tipăresce, deşi nimenĭ n'a cetit'o, decât dóră unul doi décă scim ce cuprindea. Evident este cestiă de apreţiare, cine te póte face sĕ veḑĭ negru, când cu orĭ-şi-ce preţ vréi sĕ veḑĭ alb?!

Cât pentru îngroparea păşunilor, liveḑilor şi grădinilor cu pomĭ roditorĭ ai ţĕranilor dela munte şi coline sub mormanele de năsip şi petriş, adus dela deal din pădurile devastate ale proprietarilor, d-l Tilea a putut vedé de acestea destule pe Valea Prahovei, pentru ca sĕ se pótă crede, că tot cam astfel o sĕ fiă şi valea Rîmnicului, Buzĕului, Slănicului etc. Apoi Eminescu în pesimismul sĕu, într'o frumósă inspiraţiă poetică, ḑice: „Codrul, frate cu Românul, de secure se tot plécă, şi isvórele îi sécă“. Ér noi am arătat casurĭ concrete, la ce adêncimĭ colosale s'a retras apa în interval de 20—30 anĭ, după observaţiunĭ la faţa locului, — moşia Dorobanţu jud. Teleorman — şi Ratóia com. Slobozia Conachi jud. Covurlui.

(Va urma.)

Dr. George Maior.

Mórtea unui milionar jidan. Luni nóptea a murit la moșia sa din O-Gyalla, lovit de apoplexiă, renumitul milionar jidan, baronul Maurițiu Hirsch, care a făcut atâte fundațiuni mari pentru promovarea intereselor jidane, a înființat în America sudică colonii estinse pentru Jidanii alungați din Rusia, și a dat sume considerabile, mai ales în Francia și Ungaria, pentru diferite scopuri de binefacere. Hirsch a fost de 65 ani; lasă după sine numai pe soția sa, căci singurul copil le-a murit înainte cu câți-va ani. Averea lui enormă, pe care a câștigat'o mai ales la construirea căilor ferate turcesci, e prețuită până la un miliard, și se dice, că deja e destinată pentru scopuri filantropice. Cadavrul defunctului binefăcĕtor jidan va fi transportat și îmormêntat la Paris, unde avea el locuința îndatinată.

—o—

Un învĕțător brav. Invĕțătorul slovac Paul Kuselik din comuna Miava, a lăsat sĕ se planteze pomi milenari, amĕsurat ordinațiunei ministrului de culte și instrucțiune publică. Cu ocasiunea acésta numitul învĕțător ținù o vorbire școlarilor, în care însĕ nu făcù nici amintire despre sĕrbarea milenară. Fiind tras la rĕspundere pentru acésta din partea fisolgăbirĕului, care era de față, bravul și curagiosul învĕțător slovac îi rĕspunse, că nu voesce se sădéscă nici o nedreptate și nici o minciună în inima copilașilor, și că lui nici prin gând nu-i trece sĕ serbeze înființarea statului ungar. Fisolgăbirĕul imediat făcù arătare contra lui Kuselik, pentru ca sĕ fiă tras în cercetare disciplinară.

—o—

Gimnasiu în Constanța. D-l P. Poni, ministrul român de culte și instrucțiune publică, a primit o petițiă semnată de mai multe sute de cetățeni din Dobrogea, cari cer sĕ se înființeze un gimnasiu în Constanța.

—o—

Din diecesa Gherlei ni-se scrie: „In nr. 74 al prețuitei „Gazete“ s'a publicat o corespondență din diecesa Gherlei, în care între altele se spunea și aceea, că între candidații la canonică s'ar afla și un individ, care nu a cetit în viéța lui diare romănesci. Mult ni-am bătut capul, că óre cine ar puté sĕ fiă acel candidat. Judecând după pipa și cojocul, de care vorbesce d-l corespondent, unii dintre ómenii noștri presupun, că acela trebue sĕ fiă protopopul vĕduv *Illieș* din Ciocmani, căci gurele rele așa vorbesc, că pe el l'ar fi recomandat ministrul a latere br. Jozsika episcopului Szabo ca sĕ-l facă canonic. Jozsika ar voi sĕ-i dea lui Illieș acéstă distinctiune ca recompensă, că într'o cértă de hotare între comunele Ciocmani și Surduc, Illieș i-a făcut lui bune servicii. Adevĕrat este?“ — Dorim și noi sĕ scim, décă se póte una ca asta?...

—o—

Pentru școlele din Macedonia. Representanții diarelor din Bucuresci s'au întrunit Luni séra la órele 6, în localul societății de cultură macedo-română, unde au discutat mijlócele prin cari s'ar putea strânge o sumă de bani cu care sĕ se întreție școlile române din Macedonia până la sfârșitul anului. In urma unei cuvêntări a d-lui Ionel Grădișteanu s'a hotărît a-se face o nouă întrunire a tuturor directorilor de diare, fără osebire de colóre, și-cari sĕ stabilescă mijlocul prin care s'ar puté aduna sumele nesesare.

—o—

Un nou conflict al lui Fejérváry. Se vede, că ministrul honvedilor Fejérváry nu mai scapă de conflicte. Alaltăeri din nou s'a încurcat într'un conflict cu deputatul Bela Bernath. Acesta adecă îl rugà înainte de deschiderea ședinței pe ministru sĕ-i resolveze o cestiune, privitor la care înaintase deja de mult actele în ministeriul de honvedi. Fejérváry, rîdênd sarcastic, îi rĕspunse deputatului Bernath: „Poftim adreséză-te la ministrul Kasics, acela este omul vostru!“ Se scie, că Petru Kasics fost consilier în ministeriul honvedimei, ridicase înainte cu câte-va sĕptĕmâni grele invinuiri asupra lui Fejérváry. La rĕspunsul acesta Bernath rĕmase uimit, merse însĕ îndată în urma ministrului, care într'aceea se depărtase, și adresându-se din nou către acesta, Fejérváry îi dete și a doua-óră tot același rĕspuns. Acum Bernath merse la deputații Horvath Gyula și Melczer și-i încredință sĕ céră satisfacțiă dela Fejérváry pentru ofensa comisă de acesta. Ministrul le rĕspunse secundanților lui Bernath, că el este gata sĕ stea la disposițiă ori-și-cui, dér nu e aplecat sĕ-i facă plăcerea nici unui deputat din partidul național, deóre-ce acesta s'a declarat solidar cu atacurile lui Kasics. Cestiunea s'a subșternut acum președintelui partidului național, și nu se póte încă sci când și cum se va fini.

—o—

Papacosta — prins. Poliția din Budapesta face cunoscut, că i-a succes sĕ prindă pe banditul Papacosta în comuna St. Andreiu.

—o—

La cestiunea monumentului din Clușiu. Eri am fost amintit despre atentatul asupra monumentului de honvedi din Clușiu. Astădi diarele clușiene aduc scirea, că făptuitorii atentatului s'au descoperit în persónele a doi studenți universitari sași, unul ascultător de jură și celàlalt de filosofiă. Aceștia au mărturisit că au comis fapta în bețiă. Afacerea va fi predată judecătorului de instrucțiă.

—o—

Leo Say, renumitul politician și publicist frances a murit alaltaeri în Paris. El s'a născut la 1826; a fost mult timp directorul diarului „Journal des Débats“. La 1871 a întrat în cameră, și mai târdiu a fost ales prefect al Seinei. In patru rênduri a ocupat fotoliul ministrului de finance și a funcționat și ca președinte al senatului. In 1886 a fost ales membru al academiei francese, și a scris mai multe opuri financiare de mare valóre.

—o—

Congregația comitatului Brașov. Membrii representanței comitatului Brașov sunt conchiămați la congregațiunea ordinară de primăvéră pe diua de Luni, 27 Aprilie la 9 óre a. m. în sala „casei sfatului“ din Brașov. Fiind obiecte de importanță la ordinea dilei, așteptăm, ca membrii români sĕ ia parte cu toții la acéstă congregațiă. — Comisiunea permanentă își va ține ședința în 25 Aprilie st. n.

—o—

Un sfert de milion pentru scopuri de binefacere. Inainte cu câte-va dile a murit în Arco medicul Emanuel Bunzel din Viena. In testamentul sĕu Bunzel dispune, ca cea mai mare parte din averea sa, un sfert de milion, sĕ se întrebuințeze pentru scopuri filantropice.

—o—

Incă un pod peste Dunăre. O mare întrunire publică s'a ținut alaltă-ieri la T.-Severin, la care a asistat și o delegațiune a comercianților și proprietarilor din Cladova (Serbia). Intrunirea a hotărît ca sĕ se facă tóte demersurile pe lângă guvernele din Bucuresci și Belgrad, pentru construirea unui pod peste Dunăre, care sĕ lege orașele Severin și Cladova.

—o—

Colera se ivesce. In Egipt și anume în orașul Alexandria s'a ivit colera. Direcția serviciului român sanitar superior a dat ordine la Sulina, ca sĕ fiă supuși unei inspecțiuni sanitare și desinfectărei atât pasagerii cât și mărfurile, cari vin de prin părțile contaminate.

—o—

Relațiuni comerciale între România și Anglia.

Din an în an, relațiunile comerciale între România și Anglia devin mai animate și mai strînse, ceea-ce, de sigur, contribue și la întreținerea celor mai bune relațiuni politice. Adi mai mult de jumătate a comerciului român de export are debușee sigure în Anglia, care în schimb dă României pe an aprópe 200 milióne de lei.

Aceste relațiuni vor lua în curênd un nou avênt, mai ales în urma deschiderei podului peste Dunăre și a construirei portului din Constanța. *Capitalurile englezesci* atât de abundante și de puternice se vor plasa în parte în România. Marile case comerciale din Englitera au început deja a se interesa și de *făinurile* române, cari se bucură de cea mai bună reputațiune, fiind în același timp mult mai ieftine, ca cele ungurescí.

O mare casă din Manchester s'a adresat ministrului român de comerciu pentru a o pune în directe legături cu cele mai importante mori din România în scop de a cumpĕra mari cantități de făină. O condițiune esențială, ce pune casa englesă, este ca făina ce i-se va vinde sĕ fiă cea mai bună calitate, pentru ca sĕ pótă concura pe cea unguréscă.

Făină are România în cantități mari; producțiunea morilor române este îndoit mai mare decât consumațiunea. Și până adi România are o singură piață seriósă de consumațiă: Constantinopolul, care cumpĕră dela ea în valóre anuală de 14 milióne de lei. Exportul în Constantinopol este aprópe monopolizat însĕ de escelentele mori din Brăila, așa că morile din Moldova de sus, din Călărași, din Giurgiu, din Capitală și din alte părți trebue sĕ-și restrîngă fórte mult producțiunea numai pentru consumațiunea internă.

Crearea unui nou debușeu în Englitera ar fi un câștig fórte mare pentru comerciul român de export, pentru industria morăritului din téră și pentru agricultorii români, dice „Epoca“.

Cât de mult apreciază Englesii comerciul cu România, viitorul Statului român și avantagiile portului dela Constanța, o dovedesce faptul, că puternica companie de navigațiune *Wilson*, care dispune de 85 vase de mare tonaj cu o capacitate de 158.204 tone, a creat o nouĕ *liniă directă între Constanța și Hull.* Scopul liniei este a servi importul și exportul României și a strînge și mai mult relațiunile comerciale între aceste douĕ țĕri.

Avis,

domnilor prenumeranți la „Istoria Impĕratului Traian și a contimporanilor sĕi“.

Atrag atențiunea p. t. domnilor prenumĕranți, că în sensul invitărei de prenumerațiune la acest op, costul de prenumerațiune cel puțin pentru 3 fasciculi *are sĕ se solvéscă înainte* și rog deci cu tot respectul, a renoi încă de-acuma prenumerațiunea pentru fasciculul VII, VIII și IX.

Tot-odată rog domnii, cari încă n'au rĕspuns prețul de prenumerațiune pentru fasciculii deja apăruți, sĕ binevoéscă a achita cât de grabnic aceste restanțe, spre a continua cu tipărirea neîntreruptă a opului.

Banii sunt a se espeda la adresa: „*P. Brosteanu, Brașov. (Brassó, pályaudvar.“)*

Brașov, 9 (21). Aprilie 1896.

Cu deosebită stimă
P. Brosteanu.

DIVERSE.

Italienii în captivitatea abissiniană. Un oficer abissinian, Amonos Batha, scrie următórele despre modul cum sunt tractați prinsonerii italieni: „Prinsonerii sunt numĕroși și nouĕ ne causéză multe neplăceri. Mai mulți dintre prinsoneri sunt internați în Șoa, unde în de ale mâncărei nu sufer lipsă. Oficerii rĕmân de-o cam dată în tabĕră, pentru-că se speréză, că nu peste mult se va încheia pacea și că Negus-ul va ordona predarea prinsonerilor. Cu tóte acestea ómenii aceștia sunt fórte neîndestuliți. Fără nici o causă (?), în tótă diua, de diminéța până séra se tot tînguesc, deși sunt mai bine tractați, decât înși-și oficerii abissinieni. Ba unele somități abissiniene, ca principele Makonnen, invită chiar și la prând pe oficerii italieni. Fiă-care oficer italian are lângă el și câte un soldat italian pentru serviciu, ér lângă cei bolnavi sunt chiar și câte doi-trei soldați. Ce privesce soldații de rênd italieni, ei primesc instrucțiune după regulamentul razului Agos. Peste 500 de soldați italieni sunt întrebuințați pentru construirea drumului, ce duce dela Artalo la Messegea. Aceștia încă lucră numai ca de silă și trebue tot-déuna sĕ stea cine-va după ei, cari sĕ-i amenințe cu bâta. Sunt unii între soldați, dice Batha, cari se disting de cei alalți, nu numai că lucréză, dér și cântă fórte frumos. Deja unii sciu bate toba nóstră cu clopoțele, și sciu sĕ cânte fórte frumos pe instrumentele nóstre musicale. Unul dintre acei soldați italieni, cari sciu cânta frumos, este Albrecht Piana, acesta a fost dus înaintea reginei Tajtu, căreia i-a cântat unele piese fórte plăcute și pe regina întru atâta a încântat'o, încât a dis, că pe Piana nu-l mai lasă dela sine. Acum tracteză cu el ca și cu un oficer, și toți generalii îi fac frumóse daruri. Un alt soldat italian a arătat Abessinienilor jocul italian cu cubi și în diua următóre deja nenumĕrați oficeri abisienieni și-au probat norocul la el; Negusul însĕ, care din întêmplare a aflat de acésta, atât s'a înfuriat pe soldatul italian, încât numai decât l'a și împușcat, pentru-că a început sĕ introducă acel joc între oficerii abessinieni“.

Iubileul de 300 de ani al unui proces In 19 Iunie a. c. se va ține pertractarea finală a unui proces la o judecătoriă din Bavaria. Procesul a fost intentat înainte de asta cu 300 de ani: la 21 Iunie 1596 de locuitorii opidului Burgsinn contra familiei Thüngen pentru o pădure estinsă, care acum valoreză douĕ milióne mărci. In decursul decilor și sutelor de ani, fiă-care locuitor a jertfit câte un ban pentru acoperirea speselor și judecătoria li-a dat pădurea locuitorilor din Burgsinn, cari o posed până în diua de astădi, dér urmașii familiei Thüngen voesc pe calea judecătoriei sĕ-și câștige pădurea érăși înapoi.

Estensiunea Londrei. Londra are o estensiune de 1786 metri pătrați (32,4 mile pătrate) și după conscripția din urmă (1886) are peste $4^3/_4$ milióne de locuitori; își póte ori-cine face o ideă despre estensiunea Londrei, când aude, că unui om i-a trebuit 223 de dile și 11 óre, socotit pe óră 6 chilometri, până când a percurs pe jos tóte stradele din Londra.

Literatură.

Exiliul Românilor în Rusia și testamentul lui Petru cel Mare, este titlul unui volum de 160 pag. scos la Bucuresci de d-l *I. G. Valentineanu.* Scrierea acésta de netăgăduit interes tractéză despre „mișcarea dela 9—11 Iuniu 1848“; — despre „guvernul dela 1848 și emigranții“; — cuprinde poesii politice, scrisori din timpul rĕsboiului franco-german ș. a. Prețul unui esemplar 2 *franci.* Tot d-l I. G. *Valentineanu* a mai scos deja la 1890 un volum de 220 pagine cuprindênd „**Cugetări, Maxime, proverbe, Anecdate, cântări naționale și politice**“ din tóte provinciile române Prețul unui esemplar *2 lei.* Recomandăm publicului aceste publicații bine reușite.

*

La móră se numesce o mică, dér frumósă novelă din popor, scrisă într'un stil plăcut și ușor de d-l *T. Simtion.* A apărut în tipo-litografia N. D. Miloșescu din Têrgu-Jiu în România și costă un esemplar, de 61 pag. numai 30 bani (15 cr.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 April 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.05
Renta de corónе ung. 4%	99.05
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	123.36
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	101.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Imprum. ung. cu premii	157.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	140.—
Renta de hârtie austr.	101.10
Renta de argint austr.	101.24
Renta de aur austr.	122.40
Losurĭ din 860	146.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	973.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	392.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	359 25
Napoleondorĭ	9.55
Mărcĭ imperiale germane	$58.77^1/_2$
London vista	120.15
Paris vista	$47.77^1/_2$
Rente de corónе austr. 4%	101.10
Note italiene	44.10

Cursul pieței Brașov.

Din 23 April 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.51	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.46	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.55
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	1.27	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. 234—1896.
a. f. sc. d.

Concurs

la posturĭ de profesorĭ.

La gimnasiul superior fundațional din Năsĕud, **din I Septembre 1896 sunt de a se umplea două catedre ordinare,** la care pot concura individĭ, carĭ au cualificațiune de profesorĭ, pentru școlele medii din **limbele germană și latină** apoi **latină și grecă**, observând referitoriŭ la acésta din urmă, cumcă profesorul ales va fi datoriŭ după trebuință a învĕța și alt studiu literar ce se póte alege în locul limbei grecescĭ.

Cu aceste posturĭ profesoralĭ, décă sĕ denumesc profesorĭ definitivĭ, se asigură următórele emolumente din fondul central școlastic din districtul Năsĕudului:

1. Plata anuală de 1000 fl.
2. Cuartir în natură în casele Nr. 278 și 309.
3. Adause decenale de 10%.
4. Drept de pensiune în înțelesul art. de lege XI. din 1885.

Décă însă se umplu cu profesorĭ substituțĭ, conform prescriptelor legei emolumentele sunt următórele:

Plata anuală de 700 fl. și décă inaintéză ca profesorĭ ordinarĭ și în acésta calitate câștigă aprobare, atuncĭ capĕtă dotațiunea de sus.

Dela concurențĭ se poftesce ca se fiă civĭ a statului ungar și se aibă cualificațiune legala din limbele germană și latină, respective latină și grecă, cumcă posed deplin limba română, ca limbă de propunere, și se aibă trecut nepĕtat și portare neesceptionabilă.

Concurenții se-șĭ aștérnă suplicele adresate cătră comisiunea administrătóre de fondurile centralĭ școlastic și de stipendie din districtul Năsĕudulu̦i și adiustate cu documente despre etatea, religiunea, starea familiară, referințe de servițiu militariŭ, studiele absolvate, cualificațiunea recerută, cunoscințele de limbă și eventual despre serviţiul de până acum, **până în 15 Iuniu a. c.** la direcțiunea gimnasiului superior fondațional din Năsĕud.

Din ședința comisiunei administratóre de fondurile centrală școlastic și de stipendie din districtul Năsĕudului ținută în

Năsĕud, la 26 Martie 1896.

Președinte: **Dr. Ioan Pop** m. p. Secretar: **Nestor Simou** m. p.

Numere singuratice à 5 cr. se potŭ cumpĕra în din „Gazeta Transilvaniei" librăria Nicolae Ciurcu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombre 1895.

Budapesta—Aradŭ—Teiușŭ

Trenu mixtu	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.				Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtu
		10.—	8 05	2.15	pl.	Viena . . .	sos.	6.02	7.20	3.—		
		8.05	1.55	10.—		Budapesta. .		7.35	1.20	6.30		
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37		Solnocŭ. . .		4.31	11.22	3.—	9.30	11.35
9.10	8.42	3 55	6.05	6.10	sos.	Aradŭ . . .	pl.	11.30	8.20	9.45	5.18	3.56
2.30	7.25	4.30	7.05	6.30	pl.		sos.	11.—	8.10	8.55		7.—
2.44	7.42	4.42		6.40		Glogovațŭ. .		10.48		8.44		6.47
3.15	8.20	5.03		7.07		Gyorok . .		10.25		8.20		6.18
3.32	8.39	5.14		7.18		Paulișŭ. . .		10.11		8.08		6.02
3.58	8.58	5.32	7.50	7.35		Radna-Lipova		9.58	7.29	7.56		5.47
4.30		5.50		7.58		Conopŭ. . .		9.25		7.24		5.09
4.50		6.12		8.14		Berzava. . .		9.09		7.07		4.50
5.40		7.—	8.51	8.56		Soborșinŭ . .		8.21	6.33	6.26		4.—
		7.28	9.10	9.24		Zam		7.45	6.07	5.40		
		7.54		9.50		Gurasada . .		7.18		5.19		
		8.10	9.34	10.06		Ilia		7.08	5.44	5.08		
		8.28		10.24		Branicĭca . .		6.44		4.42		
	4.47	8.54	10.—	10.50		Deva . . .		6.02	5.17	4.10	11.32	
	5.04	9.08	10.11	11.04		Simeria (Piski)		6.05	5.05	3.59	11.16	
	6.10	10.06	10.37	11.43		Orĕștie . . .		5.09	4.40	3.18	10.37	
	6.39	10.29		12.06		Jibotŭ . . .		4.14		2.56	9.03	
	7.11	10.53		12.30		Vințul de-jos .		4.22		2.32	9.12	
	7.28	11 07	11.01	12.44		Alba-Iulia . .		4.04	3.59	2.14	8.53	
	8.13	11.54	11.10	1.02	sos.	Teiușŭ . . .	pl.	3.19	3.35	1.35	8.11	8.55

Budapesta, gara de vest—Rușava—Vêrcerova

Orient. Expres	Trenu de persón.	Trenu accel.	Trenu de persón.	Trenu accel.				Trenu de persón.	Trenu de persón.	Orient. Expres	Trenu accel.	Trenu de persón.
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl.	Viena . . .	sos.	5.50		7.02	7.05	6.45
Vineri												
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl.	Budapesta .	sos.	6.30	10.20	2.10	1.25	8.02
Circul. numai Sâmb.	10.30	3-41	9.21	11.15	sos.	Czegléd. . .	pl.	4.19	8.21		12.11	6.01
	10.40	3.46	9.03	11.21	pl.		sos.	4.04	8.13		12.06	6.—
4.43	1.47	5.49	12.52	1.20	sos.	Seghedinŭ . .	pl.	12.53	5.10	10.50	10.01	2.31
4.49	2.12	5.55	1.30		pl.		sos.	12.26		10.45	9.53	2.11
6.03	5.05	7.54	4.59		sos.	Timișóra . .	pl.	9.20		8.55	7.50	11.—
												Trenu mixtu
6.47	6.15	8.02	5.52		pl.		sos.	8.28	7.13	8.49	7.42	3.30
	7.26	8.49	6.57			Topoloveț. .		7.25	5.53	Circulédă numai Luni	6.56	1.58
	8.21	9.23	7.42			Lugoșŭ. . .		6.48	5.10		6.28	12.58
	9.33	10.25	9.10			Caransebeșŭ .		3.39	4.05		5.39	11.01
		11.15	10.02			Teregova . .		4.35			4.40	8.07
			11.37			Mehadia . .		3.15				5.34
11.05		12.28	11.47			Băile-Herculane		3.02		4.35	3.23	5.12
		12.39	11.59			Topleţŭ . . .		2.46			3.08	4.46
11.31		12.56	12.16		sos.	Rușava . . .	pl.	2.21		4.05	2.51	4.10
11.37		1.11	12.31		pl.		sos.	1.09		3.49	2.19	
11.45		1.20	12.40			Vêrcerova . .		1.—		3.40	2.10	
10.55		1.40				Bucurescĭ . .		11.25		7.10	5.50	
										Dumin.		

Brașovŭ—Chezdi-Oșorheiu

trenŭ mixtu	trenu mixtu	trenu de persón.				trenŭ mixtŭ	trenu de persón.	trenu mixtŭ
4.50	8.50	3.10	pl.	Brașovŭ . .	sos.	8.19	1.50	7.20
5.36	9.33	3.43		Prejmerŭ . .		7.41	1.20	6.42
6.49	10.46	4.35		Sepsi S. Georg.		6.35	12.29	5.36
8.33	12.40	5.55		Covasna . .		4.55	11.13	3.51
9.19	1.26	6.32	sos.	C.-Oșorheiu .	pl.	4.—	10.30	2.45

Simeria (Piski)—Petroșenĭ—Lupenĭ

trenu mixtu	trenu de persón.	trenu mixtu	trenu mixtu				trenu mixtu	trenŭ mixtu	trenu de persón.	trenu mixtu
	6.10	11.28	4.20	pl.	Simeria . .	sos.	10.33	3.24	8.47	
	7.31	12.48	6.03		Hațegŭ . . .		9.05	2.03	7.34	
	9.55	3.40	9.05	sos.	Petroșenĭ . .	pl.	6.10	11.25	5.25	
5.15	10.15	4.05		pl.		sos.		9.48	4.54	8.38
6.20	11.27	5.10			Vulcanŭ . .			8.57	3.56	7.47
6.40	11.50	5.30		sos.	Lupenĭ . . .	pl.		8.25	3.21	7.15

Nota: Orele însemnate în stânga stațiunilorŭ suntŭ a se ceti de susŭ în josŭ, cele însemnate îndrépta de josŭ în susŭ. Numerii în cuadrațĭ cu linii mai negrii însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.